

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **S. W.**

skazanego za czyny z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. i
inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 7 marca 2024 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku

z dnia 17 marca 2022 r., sygn. akt X K 24/22

na podstawie art. 535 § 5 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w
Gdańsku i przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego
rozpoznania.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 marca 2022 r., sygn. akt X K 24/22, Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku uznał S. W. za winnego popełnienia czynów z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 283 k.k., za co wymierzył mu na podstawie art. 37b k.k. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym, z art. 288 § 1 k.k., za który orzekł karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym oraz z art. 190 § 1 k.k., za co wymierzył karę 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Orzeczone wyżej jednostkowe kary ograniczenia wolności objął węzłem kary łącznej w wymiarze roku i 7 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Ponadto, orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 7200,48 zł.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 25 marca 2022 r. bez postępowania odwoławczego.

Kasację od wskazanego wyżej orzeczenia w całości, na korzyść skazanego, wywiódł Prokurator Generalny, zarzucając:

„rażące i mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k. i art. 6 k.p.k., polegające na wadliwym uznaniu, że awizowane i niepodjęte w terminie zawiadomienie oskarżonego o terminie rozprawy wyznaczonej w dniu 17 marca 2022 roku, zostało mu prawidłowo doręczone i wystąpiły tym samym warunki do rozpoznania sprawy pod jego nieobecność, podczas gdy korespondencję tę wysłano na adres, niebędący wskazanym przez S. W. adresem do doręczeń, co w konsekwencji skutkowało przeprowadzeniem postępowania pod jego nieobecność z rażącym naruszeniem prawa oskarżonego do obrony, polegającym na uniemożliwieniu mu wzięcia udziału w

rozprawie oraz poddania wydanego wyroku skazującego kontroli Sądu II instancji”.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu Gdańsk-Południe w Gdańsku do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co pozwoliło na jej rozpoznanie na posiedzeniu bez udziału stron, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W istocie w przedmiotowej sprawie doszło do rażącego i mogącego mieć istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 117 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 374 § 1 k.p.k., a w konsekwencji także art. 6 k.p.k.

Rozpoznanie niniejszej sprawy przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w dniu 17 marca 2022 r. nastąpiło bowiem pod nieobecność oskarżonego S. W., który nie został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy głównej. Skarżący prawidłowo wskazał w treści złożonej kasacji, że w toku postępowania przygotowawczego podczas pierwszego przesłuchania w dniu 25 kwietnia 2021 r. w charakterze podejrzanego S. W. jako miejsce stałego zameldowania i zamieszkania (dłuższego pobytu), a jednocześnie adres do odbioru korespondencji wskazał: G. ul. [AAA](k. 53). Jednak w trakcie drugiego, przeprowadzonego w tym samym dniu, przesłuchania podał, że nie posiada miejsca stałego zameldowania, jako miejsce stałego zamieszkania (dłuższego pobytu) wskazał: G. ul. [AAA], ale już jako adres do doręczeń podał: „G., ul. [BBB]” (k. 69-71). Ponadto, w dniu 3 sierpnia 2021 r. podczas rozmowy telefonicznej z prokuratorem poinformował o zmianie miejsca zamieszkania na: „G., ul. [BBB]” (k. 78). Korespondencja sądowa winna być zatem kierowana do oskarżonego na ostatnio podawany przez niego adres, przy czym

wyjaśnienia wymaga poprawna pisownia nazwy ulicy (prawdopodobnie chodzi o „[BBB]”).

Tymczasem Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku zawiadomienie o terminie pierwszej (i jedynej) rozprawy wyznaczonej na dzień 17 marca 2022 r. skierował na adres: G., ul. [AAA](k. 117). Zawiadomienie o terminie rozprawy nie zostało przez oskarżonego podjęte i po dwukrotnym jego awizowaniu zostało zwrócone do nadawcy (k. 120).

W konsekwencji oskarżony S. W. nie stawiał się na rozprawę główną, a Sąd błędnie uznał, że został on prawidłowo zawiadomiony o jej terminie, podając przy tym nieadekwatną do okoliczności sprawy podstawę prawną tego stwierdzenia (art. 376 § 1 i 2 k.p.k.) (k. 121). Co istotne, rozprawa przeprowadzona w dniu 17 marca 2022 r. pod nieobecność oskarżonego zakończyła się wydaniem wobec niego wyroku skazującego. Zgodnie z art. 374 k.p.k. oskarżony ma zawsze prawo brania udziału w rozprawie (a w niektórych przypadkach, choć nie dotyczących tej sprawy - obowiązek) i aby móc to prawo zrealizować, musi być prawidłowo zawiadomiony o jej terminie i miejscu (art. 117 § 1 k.p.k.), a gdy brak jest w tym zakresie dowodu, to czynności tej nie powinno się przeprowadzać (art. 117 § 2 k.p.k.). Uchybienie tym przepisom przez Sąd Rejonowy pozbawiło S. W. prawa do udziału w rozprawie, a w konsekwencji także prawa do obrony, a tym samym doszło do naruszenia prawa do rzetelnego procesu karnego.

Wobec powyższego, przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, mając na uwadze rozważania zawarte w niniejszym uzasadnieniu, przeprowadzi ponownie przewód sądowy w sposób rzetelny, w szczególności zapewniając S. W. prawo do uczestnictwa w rozprawie i prowadzenia obrony.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku.

[J.J.]

[ał]

